

Berliin on lahe!

Kuigi tänavu oma 775ndat sünnipäeva tähistav Berliin on igati soliidses eas, pulbitseb linn nooruslikkusest, noortest ja loomeinimestest. Hoolimata sellest, et igal aastal valitakse Euroopas välja kaks kultuuripealinna, ei saa neist ükski haar-delt ja pakutava mitmekesisuse poolest Berliinile ligilähedalegi. Veenduge ise!

TEKST RIINA LUIK | FOTOD GÜNTER STEFFEN (visitBerlin), WOLFGANG SCHOLVIEN (visitBerlin), RIINA LUIK, CORBIS

Nii nagu enne Teist maailmasõda, kui Berliini peeti õigustatult Euroopa kultuuripealinnaks, on ta seda ka täna. Berliinis leiab tegevust ja meelelahutust seinast seina, siinsed kohvikud, restoranid ja baarid on kuulsad oma õdusa atmosfääri ja väga maitsvate roogade poolest, ööklubid aga hea muusika ning julgete, friike ja vähemusi salliva õhkkonna ja stiilipidude lembuse poolest. Ja vähetähtis pole seegi, et Berliin on mõistlikumate hindadega linnu kogu Euroopas.

Jubeliaasta tähe all

Lääne-Berliin, mis Teise maailmasõja ajal praktiliselt maa pealt pühiti ja mis tuli sinna jäänud elanikel nullist üles ehitada, ei saa küll uhkeldada suure ajaloolise pärandiga, kuid see-eest küütleb siin ehe Saksa teras ja sillerdab klaas. Lääne-Berliin on büroo-, äri- ja avalike

hoonetega silmapaistva saksa arhitektuuri musternäide, mille parimad näited on kultuurikeskus Sony Centre (milles on paabulinnuaed!) ja Berliini raudteejaam.

Lääne-Berliinis asub ka kunagine linna peamine tuiksoon – legendaarne äri- ja kaubandustänav Kurfürstendamm (www.kurfuerstendamm.de), mille keskel kõrgub

KaDeWe

varemeis, kuid endiselt võimas uus-gooti stiilis keiser Wilhelmi mälestuskirik. Siinsamas on ka tuntud luksuskauamaja KaDeWe, kõige kuulsamate luksusbrändide esinduskauplused ja kallid butiigid, kulla- ja juveeliärid. Lääne-Berliini

poolele jäi ka 1844. aastal asutatud Berliini loomaaed, mis on tänaseni linna suurimaid vaatamisväärsusi.

Võluv Ida-Berliin

Seevastu endises Ida-Berliinis saab imetleda ehedal kujul (peaaegu kõik hooned on siiski taastatud pärast sõda originaaljooniste alusel) sõjaeelse Berliini hiilgust ja

Augustenstrasse alternatiivkunstnike ateljeed.

Vintage pood Sterling Gold ja selle vaateaken.

ŠOPINGUNÕUANDEID

Mood "Made in Berlin":

| Moekaubamaja Molotow, kus müüakse noorte Berliini moedisainerite rõivaid ja aksessuaare
www.molotowberlin.de

| BFN Concept (Hackesche Höfe; Berlin Mitte). Kahel korrusel suur valik Berliini uusimat moeloomet
www.berlinfashionnetwork.com

| Fat haul ("Fette Beute"). Boxhagener Platzil nii kohalike kui teiste riikide noorte moedisainerite loome.
www.fettebeute-berlin.de

| Flagship. Oderberger Strasse Prenzlauer Bergis noorte lootustandvate Berliini disainerite moelooming.
www.flagshipstore-berlin.de

| Heimzucht. Danziger Straße 10 asuv moepood, kus müüakse ka kunstkäsitööd ja disaini.

sarmikust. Just siin elab, loob ja õilmitseb Berliini uus boheemlaste, kunstnike ja disainerite rahvusvaheline seltskond ning asub lugematul hulgal suuri ja väike-seid kunstigaleriisid, mõnusaid kohvikuid ja õdusaid siseõuesid.

Kõige huvitavamad alternatiivstuudiod ja ateljeed asuvad Auguststrassel vanas tehasehoones. Berliini peetakse moeinimeste seas "suureks catwalk'iks" (siin tegutseb üheksa moekooli). Moehuvilistel tuleb eelkõige sammud seada Kastanienallee (mida kustutatakse ka Casting-alleeks) või Friedrichshaini, mida seal olevate moekaupluste järgi Fashionhainiks. Trenditeadlikud poodlejad ei jäta kindlasti käimata: The Corner Berlinis, Wunderkindis, F95-s, High Lite'is, Molotovis, Berlonomatis ja Flagship Store'is. Mõnusad ja äärmiselt põnevad ostukvartalid on näiteks sinne tillukeste ateljee-poodide labürint Hackeschen Höfe, Rosa-Luxemburgi Platz ja Alexanderplatz ümbrus. Suurimad ostukeskused on Lafayette'i ja Friedrichstadtpassage kaubamajad ning Alexa vabaaja- ja ostukeskus.

Eelkõige on Ida-Berliin kaunite ajalooliste arhitektuuripärilite ja maailma parimate muuseumide asukoht. Spree jõeharude vahel asuv Muuseumisaar (Museum Insel) on tõesti oivaline paik ajaloo-, kunsti- ja arheoloogiahuvilistele. Kui te Berliinis olete, tuleks isegi suurima lõbutsemise ja gurmeetamise vahel käia ära vähemalt ühes neist: Pergamoni muuseumis. Ning muidugi ei saa jätta kasutamata juhust, et imetleda linna kaunist panoraami endise Ida-Saksamaa sümboli – Alexanderplatzil asuva kuulsa pöörleva kohvikuga Berliini teletornist. Rahva seas „hambaorgiks“ kutsutud telemast on kõrguselt teine ehitis

Berliini teletorn.

Kogu-pere-jalgratas (jalgratas 3-lel)

Christopher Day paraad.

Berliin võib end õigustatult pidada Euroopa kõige rohelisemaks pealinnaks.

rajatud 950 km pikkune teedevõrk. Et linna transpordisüsteem on igati eeskujulik ja töötab ööpäev läbi, eelistab suur osa linlasi autole just seda. Selleks, et Berliinis mõnusalt ja muretult liigelda ja ilma rahata olulisemaid vaatamisväärsusi (koos kaardiga on prii või soodussissepääs 160nesse) külastada, on igati mõistlik soetada Berlin WelcomeCard (www.visitberlin.de).

Roheline köök

Berliinis avati esimene ökotoidupood juba 1978. aastal ning ökotoit on jätkuvalt kuum teema. Ega asjata asu just Berliinis Euroopa suurim ökokaubamaja LPG (www.lpg-biomarkt.de), mis on suurim nii valiku (180 00 nimetust) kui suurima müügipinna (1600 m²) poole.

Biokaubamaja LPG

Restoran Supergood

Euroopas (365m). Platsi lähiumbrus on pilgeni täis suuremaid ja väiksemaid kaubanduskeskusi.

Euroopa ökopealinn

Berliin võib end pidada õigustatult Euroopa kõige rohelisemaks pealinnaks, sest pargid ja haljasalad võtavad enda alla tervelt kolmandiku. Lisaks haljasaladele on hakatud majade sisehoovidesse rajama väikeaedu. Suuremas plaanis on kavas endised tööstus- ja toomispiirkonnad haljastada ning endisest Tempelhofi lennujaamast saab peagi linna kõige suurem avalik park, mille esimene järk avatakse juba suvel. Berliin on ka tuntud jalgratturite linn - 12% inimestest teeb oma käigud jalgrattal ja selleks on

lest. LPG's müüakse nii toidukaupu, veine, rõivaid kui ökokosmeetikat. Ainuüksi ökoveine on müügil üle 200, teist sama palju on erinevaid juustusorte. Samuti kasvab Berliinis hoogsalt „rohenäppude“ armee ja üldlevinuks on saanud deivi: kasvata toit ise. Berliinlased jumaldavad oma maheturgusid (Lausitzer Platzil, Chamissoplatzil, Winterfeldtplatzil ja Maybachuferil ning orgaanilist toitu pakuvad ka Demeter, Bioland ja Marheineke-Markthalle). Et ka kiirtoit võib olla mahe, võib paljudele olla üllatus. Friedrichstraße rongijaamaas asuv supermõnus kiirsöögirestoran Supergood on linna suurim mahetoidu pakkuv fast food paik (www.supergood.com).

HUVITAVAD SÜNDMUSED BERLIINIS:

Aprill

| 27.-29.04 Gallery Weekend. Avatud uste päevad ja giidituurid linna 44 kunstigaleriis. www.gallery-weekend-berlin.de.

| 28.04.-28.10 FRIEDERISIKO. Saksa keisri Friedrich Suur 300 juubelinäitus. Pea kogu aasta kestvad üritused ja näitused Berliini Uues Paleses ja Potsdami Sanssouci lossis. www.spsg.de

Mai

| 25.-28.05 17nes Kultuuride karneval. Suur kultuuri- ja gurmeepidu, kus on avatud 400 rahvusköögi, käsitöö ja muusikatelki 80 Berliinis elava rahvasta ja rahvuse esindajaga. Blücherplatz. www.karneval-berlin.de

Juuni

| 06.-10.06. DMY International Design Festival. Aasta suurim disianiüritus. www.dmy-berlin.com

| 21.06. Fête de la Musique. Berliini suvehooaja avapidu, kus 90 laval toimuvad ööpäev läbi elava muusika konsterdid, millele järgneb peomaratoni Fête de la Nuit linna ööklubides. www.fetedelamusique.de

| 23.06 - Christopher Street Day. Seksuaalvähemuste paraad ja pidu. www.csd-berlin.de

August

| 25.08 Muuseumiöö „Linnaehitajad“ (pühendatud Berliini rajamisele ja rajajatele).

Kasulikku infot leiad: www.visitBerlin.com

Šoppingule!

Eelkõige peaks trendi ja moeteadlikud seadma sammud Ida-Berliini: Mitesse, Kreuzbergi, Prenzlauer Bergi ja Friedrichshaini kanti. Otsida tasub eelkõige Oranienburger Tori, Hackescher Markti ja Rosa-Luxemburg-Platzi ümbrusest, kus juba vaateaknad ise selle sees toimuvat reedvad. Mulackstrasset ja Gipsstrasset kutsutakse "Berliini Väikeseks Sohoks", sest just siin asub Berliini kirev ja rahvusvaheline boheemlaste ja noorte kunstnike elurajoon. Neue Schönhauser ja Alte Schönhauser Straße ning Münzstraße on nende poekesed-stuudiod kõik kenasti reas. Denimi-sõpradele on ülioluline meelde jätta aadress Neue Schönhauser Straße 13, kus asub kuulusteksapood "14oz" (www.14oz-berlin.com).

40seconds Club

Unetutele

Näiteks 28. aprillil toimub Pikk Ooperi ja Teatriöö (www.kulturprojekte-berlin.de), kus 60 laval näidatakse ligi kahtsada teatri- ja ooperilavastust. Samavõrd huvitav on 2. juunil toimuv Teaduseöö (www.lange-nachtderwissenschaften.de), mil kuuskümmend teadus-asutust, muuseumit ja ülikooli avavad tavakülastajatele teaduse salapäraseid tagamaid.

Peomõll ei vaibu Berliinis kunagi, sest klubidel puudub ametlik sulgemisaeg. Berliinlased viskavad nalja, et see on ainus linn maailmas, kuhu tuleb ööklubisse minnes päikesepillid kaasa võtta.

